Jurisprudență

Andreea Vasile

Excepțiile de fond în procesul civil

Practică judiciară

Editura Hamangiu
2010

43438

Andreea Vasile
Judecător la Curtea de Apel București

Excepțiile de fond în procesul civil

Practică judiciară

C-288012Q

288012
UNIVERSITATEA
"DUNĂREA DE JOS" GALAȚI
BIBLIOTECA 2

Editura Hamangiu
2010

Cuprins

Capitolul I. Excepția prematurității. Excepția lipsei procedurii prealabile ____ **1**

1. Acțiuni având ca obiect constatarea nulității absolute a contractelor de vânzare-cumpărare încheiate de stat cu chiriașii imobilelor naționalizate ____ 1
2. Legea nr. 10/2001. Nesoluționarea notificării în termenul legal nu determină prematuritatea cererii adresate direct instanței de soluționare a cererii de restituire ____ 2
3. Excepția prematurității acțiunii. Calculul termenului de 5 ani în cadrul acțiunii în decăderea din dreptul la marcă pentru nefolosire ____ 5
4. Recurs împotriva încheierii prin care s-a respins cererea de recuzare, promovat înainte de soluționarea cauzei în fond. Prematuritate ____ 9
5. Excepția prematurității cererii în pretenții în materie comercială ____ 10
6. Procedură prealabilă. Conciliere directă. Excepția prematurității acțiunii ____ 13
7. Conciliere directă. Condiții ____ 14
8. Refuzul nejustificat de a rezolva o cerere referitoare la un drept sau la un interes legitim. Procedura prealabilă ____ 17

Capitolul al II-lea. Excepția lipsei capacității procesuale ____ **19**

9. Decesul reclamantei în cursul procesului, înainte de închiderea dezbaterilor la prima instanță. Inaplicabilitatea dispozițiilor art. 243 alin. (2) C. proc. civ. ____ 19
10. Lipsa capacității procesuale de folosință a pârâților decedați. Incidența dispozițiilor art. 243 alin. (1) C. proc. civ. ____ 23
11. Chemarea în judecată a unei persoane decedate ____ 25
12. Acțiune pentru constatarea dobândirii proprietății imobiliare prin uzucapiune. Cerere de reprezentare prin curator a proprietarului decedat și a moștenitorilor acestuia, necunoscuți ____ 26

13. Lipsa capacității procesuale de folosință a primăriei. Excepția lipsei calității procesuale pasive. Ordine de soluționare ____ 28
14. Capacitatea de folosință a primăriei în litigiile fundamentate pe dispozițiile Legii nr. 10/2001 ____ 30
15. Lipsa capacității procesuale de folosință a Consiliului General al Municipiului București. Prescripția dreptului material la acțiunea în constatarea nulității contractului de donație ____ 33
16. Lipsa capacității procesuale de folosință a unei persoane juridice desființate. Problema admisibilității acțiunii în nulitatea unui act juridic formulate împotriva unui reprezentant legal al părții, fără personalitate juridică ____ 37
17. Lipsa capacității procesuale de folosință a bisericii romano-catolice, entitate fără personalitate juridică din cadrul unei parohii romano-catolice ____ 41
18. Capacitatea procesuală de exercițiu a Direcției Generale Anticorupție, față de prevederile art. 41 alin. (2) C. proc. civ. ____ 48
19. Închiderea procedurii insolvenței și radierea pârâtei debitoare din registrul comerțului. Consecințe asupra capacității civile a societății comerciale în cadrul recursului declarat de aceasta ____ 50
20. Cerere de încuviințare a executării silite. Capacitate procesuală de exercițiu a sucursalei băncii creditoare. Consecințele pronunțării încheierii de încuviințare a executării silite după decesul unuia dintre debitori. Capacitate procesuală de folosință ____ 53

Capitolul al III-lea. Excepția lipsei interesului ____ 59
21. Acțiune în constatarea nulității titlului locatorului. Lipsa interesului chiriașilor în desființarea titlului. Liberul acces la justiție ____ 59
22. Cerere de punere sub interdicție formulată de persoane chemate în judecată de cel presupus incapabil. Justificarea unui interes personal și legitim, dincolo de interesul paralizării acțiunii civile pornite de presupusul incapabil ____ 62
23. Lipsa interesului acțiunii introduse de titularul dreptului de concesiune asupra unui teren supus restituirii în temeiul Legii nr. 10/2001, acțiune având ca obiect contestație împotriva dispoziției de restituire ____ 65

24. Audiovizual. Hotărâre de Guvern. Asociație. Interes legitim. Calitate procesuală activă 68
25. Chiriași. Beneficiari ai prevederilor Legii nr. 112/1995. Drept subiectiv. Interes legitim. Acțiune în contencios administrativ pentru anularea H.G. nr. 11/1997 70
26. Apartament deținut în baza unui contract de închiriere. Interesul legitim al chiriașilor de a cere cumpărarea locuinței și anularea parțială a hotărârii guvernamentale prin care apartamentul ocupat de ei a fost inclus în categoria locuințelor de protocol. Calitate procesuală activă 73
27. Decăderea din dreptul la marcă. Condiția interesului unei astfel de acțiuni. Sarcina probei 81
28. Excepția lipsei de interes unită cu fondul cauzei în vederea administrării de dovezi 96

Capitolul al IV-lea. Excepția lipsei calității procesuale active 102
29. Acțiune în anularea unei tranzacții, formulată de un terț 102
30. Acțiune în revendicare a unui imobil naționalizat, formulată de către beneficiarul unui legat cu titlu particular, sub condiția suspensivă a intervenirii unei legi de retrocedare. Decesul testatorului înainte de împlinirea condiției 104
31. Indiviziune. Calitate procesuală activă a unui coindivizar de a introduce cererea în revendicare imobiliară a bunului 107
32. Succesibil chemat la moștenire în dubla calitate de moștenitor legal și testamentar. Cerere de împărțeală a moștenirii 111
33. Acțiunea/cererea chiriașului de anulare a deciziei/dispoziției deținătorului bunului de restituire în natură a imobilului către proprietarul deposedat. Interes legitim și actual 113
34. Acțiune în justiție întemeiată pe Legea nr. 10/2001. Lipsa dovezii calității de moștenitor a reclamantului 116
35. Constatarea, prin hotărâri anterioare apariției Legii nr. 10/2001, a lipsei calității procesuale active a reclamantei, în raport de dispozițiile dreptului comun. Acțiune ce are drept cauză juridică dispozițiile Legii nr. 10/2001. Autoritate de lucru judecat 118

36. Acțiune privind obligarea pârâtului la vânzarea către chiriaș a spațiului locativ ocupat prin tolerare. Dovada raportului de locațiune ____ 124
37. Calitatea procesuală activă a chiriașului-cumpărător al imobilului naționalizat în cererea de constatare a nulității absolute a certificatului de calitate de moștenitor invocat de succesorul autorului naționalizat. Interes procesual ____ 127
38. Greșita soluționare a excepției lipsei calității procesuale active ____ 141
39. Executarea silită mobiliară. Bunuri de uz personal sau casnic. Contestație la executare ____ 143
40. Acțiune în anularea hotărârii A.G.A. Calitate procesuală activă. Calitate procesuală pasivă ____ 146

Capitolul al V-lea. Excepția lipsei calității procesuale pasive ____ 149
41. Calitatea procesuală pasivă a unității administrativ-teritoriale în cererile având ca obiect constatarea accesiunii. Inexistența autorizației de construcție ____ 149
42. Calitatea procesuală pasivă a unității administrativ-teritoriale în cererile având ca obiect constatarea accesiunii ____ 152
43. Lipsa calității procesuale pasive a unității administrativ-teritoriale în cererile având ca obiect constatarea uzucapiunii, în lipsa unei dovezi concrete privind dreptul de proprietate al acesteia asupra terenului ____ 155
44. Continuatorul în drepturi al fostului Consiliu Popular al Municipiului București. Cerere privind constatarea nulității contractului de donație ____ 156
45. Prestări de servicii pentru unități de învățământ preuniversitar. Calitatea procesuală pasivă a municipiului, prin primar, în calitate de ordonator de credite bugetare ____ 161
46. Cerere de restituire a prețului, în temeiul art. 50 alin. (3) din Legea nr. 10/2001. Calitatea procesuală pasivă a Ministerului Finanțelor Publice se limitează la suma reprezentând prețul actualizat. Solicitarea altor debite, în temeiul dreptului comun ____ 164
47. Contracte de vânzare-cumpărare încheiate cu eludarea/respectarea prevederilor Legii nr. 112/1995. Cereri sau acțiuni în justiție privind restituirea prețului. Calitatea

procesuală pasivă a Ministerului Finanțelor Publice. Prescripția dreptului la acțiune ____ 171
48. Opere muzicale comunicate public în cadrul unui spectacol. Calitatea de utilizator de opere muzicale ____ 177

Capitolul al VI-lea. Excepția autorității de lucru judecat ____ 182
49. Insolvență. Angajarea răspunderii materiale a membrilor organelor de conducere. A doua cerere formulată de un alt creditor. Neîndeplinirea condițiilor pentru excepția autorității de lucru judecat ____ 182
50. Lipsa soțului din primul proces nu împiedică autoritatea de lucru judecat, având aceeași poziție procesuală. Lipsa identității de obiect, între cererea de repunere în situația anterioară ca urmare a constatării nulității contractelor de vânzare-cumpărare și cererea de repunere în situația anterioară ca urmare a revendicării prin compararea de titluri ____ 185
51. Existența autorității de lucru judecat în situația unei a doua cereri de revendicare. Identitate de părți. Cauza cererii de chemare în judecată ____ 191
52. Efectul pozitiv al principiului autorității de lucru judecat. Reluarea dezbaterilor asupra aspectului nevalabilității titlului statului ____ 199
53. Lipsa identității obiectului material al acțiunii ____ 207
54. Inexistența autorității de lucru judecat între acțiunea întemeiată pe dispozițiile Legii nr. 10/2001 și acțiunea în revendicare întemeiată pe dreptul comun ____ 212
55. Elementele lucrului judecat: părțile, obiectul, cauza. Condiții pentru ca o hotărâre judecătorească să se bucure de putere de lucru judecat. Opozabilitatea puterii de lucru judecat ____ 217
56. Încheieri lipsite de autoritate de lucru judecat. Întreruperea cursului prescripției dreptului de a cere executarea silită. Perimarea cererii de executare ____ 230
57. Acțiune civilă exercitată și soluționată alături de acțiunea penală. Despăgubiri solicitate ulterior, prin acțiune separată. Autoritatea de lucru judecat a sentinței penale pe latura civilă ____ 238
58. Recunoașterea unei hotărâri judecătorești pronunțate de o instanță străină ____ 240

59. Contestație prin care reclamanții urmăresc a anula o dispoziție emisă în faza de executare a unei hotărâri judecătorești irevocabile 242
60. Contestație formulată în baza Legii nr. 10/2001 pentru anularea dispoziției emise de unitatea deținătoare a unui imobil preluat de stat. Distincția între puterea de lucru judecat a unei hotărâri judecătorești și excepția autorității de lucru judecat. Litigiu întemeiat pe dispozițiile Legii nr. 112/1995 și un alt litigiu întemeiat pe dispozițiile Legii nr. 10/2001 245
61. Încălcarea principiului autorității de lucru judecat. Imposibilitatea contestării a ceea ce a reținut prima instanță în legătură cu regimul juridic al imobilului, în temeiul art. 47 din Legea nr. 10/2001 251
62. Imobil preluat în mod abuziv. Acțiune în revendicare soluționată irevocabil. Formularea ulterior a unei noi acțiuni în temeiul Legii nr. 247/2005 256
63. Puterea de lucru judecat a unei hotărâri judecătorești irevocabile de respingere a cererii de repunere în termenul de formulare a notificării în temeiul Legii nr. 10/2001, față de o cerere ulterioară, având ca obiect contestație împotriva dispoziției de respingere a notificării, ca tardiv formulată. Prezumția autorității de lucru judecat 263
64. Hotărâri judecătorești pronunțate în temeiul art. 16 alin. (1) din Legea nr. 10/2001, în forma inițială. Cerere formulată în temeiul dispozițiilor modificatoare ori proprii conținute de Legea nr. 247/2005 269

Capitolul al VII-lea. Excepția prescripției dreptului material la acțiune 272

65. Acțiune privind constatarea nulității absolute a unui contract de vânzare-cumpărare încheiat în baza Legii nr. 112/1995 și restituirea imobilului în natură. Prescripția dreptului la acțiune 272
66. Antecontract de vânzare-cumpărare. Acțiune pentru pronunțarea unei hotărâri care să țină loc de act autentic de vânzare-cumpărare. Prescripție 281
67. Excepția prescripției dreptului material la acțiune soluționată în primul ciclu procesual. Un nou ciclu procesual declanșat ca urmare a trimiterii spre rejudecare

pentru motivul nepronunțării primei sentințe în raport de toți pârâții. Autoritate de lucru judecat ____ 283
68. Greșita calificare a obiectului cererii, prin omiterea unui capăt de cerere. Consecințe asupra termenului de prescripție, care curge de la data formulării cererii inițiale, indiferent de calificarea dată de instanță ____ 291
69. Acțiune respinsă în temeiul unei excepții. Inadmisibilitatea abordării fondului de către instanța de apel ____ 300
70. Omiterea soluționării excepției prescripției. Trimitere spre rejudecare. Expertiză ____ 301
71. Acțiune privind constatarea nulității unui contract de vânzare-cumpărare încheiat în temeiul Legii nr. 112/1995. Termen special de prescripție. Invocarea dispozițiilor art. 1 din Protocolul nr. 1, adițional la Convenția europeană a drepturilor omului. Autoritate de lucru judecat ____ 303
72. Despăgubiri pentru prejudiciul produs ca urmare a unui accident de muncă. Termen de prescripție ____ 308
73. Răspundere civilă delictuală. Prescripție extinctivă. Termen. Data de la care începe să curgă ____ 310
74. Cerere de repunere în termenul de prescripție a dreptului de executare silită. Lipsa din țară a creditoarei. Invocarea în cadrul procedurii de executare silită a nelegalei citări în cadrul procesului finalizat prin emiterea titlului executoriu. Motiv temeinic ____ 313
75. Acțiune în contencios administrativ. Cererea de despăgubiri materiale. Termen de prescripție. Termen de decădere ____ 316
76. Constatarea nulității actului administrativ, solicitată de însăși autoritatea emitentă. Prescriptibilitate ____ 326
77. Data de la care curge termenul de prescripție și termenul de decădere pentru formularea acțiunii în contencios administrativ, în privința anexelor la Hotărârile Guvernului de atestare a bunurilor aparținând domeniului public ____ 328
78. Practici anticoncurențiale. Termenul de prescripție în cazul contravențiilor continue ____ 331
79. Inserarea unei clauze de neconcurență într-un contract de societate. Contravenție continuă. Termen de prescripție pentru aplicarea sancțiunii ____ 334

Capitolul al VIII-lea. Excepția inadmisibilității 340
80. Respingerea acțiunii ca inadmisibilă. Efecte 340
81. Inexistența unei coproprietăți, prin deținerea în proprietate exclusivă a unor părți distincte din imobil. Inadmisibilitatea acțiunii de ieșire din indiviziune 341
82. Ieșire din indiviziune în cazul coproprietății forțate și perpetue. Respingerea cererii de chemare în judecată, ca neîntemeiată 344
83. Inadmisibilitatea cererii de ordonanță președințială, determinată de neîndeplinirea condițiilor speciale prevăzute de art. 581 C. proc. civ. 347
84. Neîndeplinirea condițiilor speciale prevăzute de art. 581 C. proc. civ. nu determină inadmisibilitatea cererii de ordonanță președințială 349
85. Admisibilitatea cererii de ordonanță președințială având ca obiect reintegrare în imobil, introdusă în faza de executare silită 351
86. Admisibilitatea acțiunii în constatarea dreptului de proprietate asupra terenului, în condițiile existenței unei hotărâri judecătorești de anulare a actului de preluare de către stat numai cu privire la construcție 353
87. Admisibilitatea acțiunii în revendicare introduse de fostul proprietar deposedat abuziv de stat în perioada comunistă împotriva cumpărătorului de la stat 355
88. Hotărâre de respingere a recursului. Inadmisibilitatea atacării acestei decizii cu revizuire 369
89. Aprecierea termenului de formulare a contestației în anulare prin raportare la dispozitivul hotărârii ca întreg. Noțiunea de greșeală materială nu include o greșeală de judecată dedusă din pretinsa neanalizare a unei probe administrate 372
90. Hotărâre dată în contestația în anulare de o instanță de recurs. Inadmisibilitatea căii de atac a recursului 378

Index 381